

Історія права в науковій творчості О. О. Малиновського

У статті зроблено спробу аналізу наукової спадщини в галузі історії права видатного вченого, академіка Всеукраїнської академії наук Онікія Малиновського (1868 – 1932). Автор прийшов до висновку про вагомий внесок дослідника у вивчення історії кримінального та державного права Великого князівства Литовського.

Видатний історик права, академік ВУАН Онікій Олексійович Малиновський (1868-1932) належав до найбільш яскравих представників школи “західноруського права” (“западнорусского права”) – однієї з чільних наукових історіографічних шкіл Російської імперії останньої третини XIX – перших десятиріч XX ст. Поява останнім часом низки розвідок, які так чи інакше торкаються життєвого шляху та наукової діяльності вченого [1; 2; 3; 6; 18; 22; 23; 24; 25; 27], публікація уривків з його щоденників [12] свідчать про неабиякий інтерес дослідників до цієї непересічної постаті. При цьому слід зазначити, що хоча творчість академіка ВУАН в таких ділянках, як теорія права, історія Сибіру, історична та юридична публіцистика не становила головного стрижня його наукової праці, вона достатньо добре висвітлена в спеціальних студіях. Натомість внесок О. Малиновського у вивчення історії права – галузі його “наукової спеціалізації” – залишається з’ясованим дещо фрагментарно, зокрема, навіть у ґрунтовних дослідженнях С. Михальченка [18] та Т. Бондарук [3], присвячених школі “західноруського права”. Наша мета – доповнити їхні висновки стосовно наукового доробку відомого знавця юридичної старовини і поставити деякі нові акценти.

В О. Малиновського була своя методологія історико-правових досліджень, певні історіософські та конкретноісторичні погляди, які, як побачимо далі, наклали відбиток і на його студії з історії права. С. Михальченку вдалось обґрунтувати думку про те, що в історіософській та методологічній площинах помітна залежність О. Малиновського від творчості його вчителя М. Володимирського-Буданова. Як і для Михайла Флегонтовича, для О. Малиновського був притаманним позитивістський

історичний світогляд і широке використання порівняльно-історичного методу. Як і для засновника школи, так і для його учня характерною є виключна увага в наукових студіях до права Великого князівства Литовського (“західноруського права”). Обидва історики за допомогою наукових аргументів обстоювали головну тезу школи “західноруського права” – твердження, що державно-правовий лад “Древней России” (себто Київської Русі) був першим генеалогічним ступенем формування держави і права ВКЛ.

В пізній період своєї наукової творчості академік пережив деяку еволюцію своїх історіософських позицій. Погоджуємось з думкою С.Михальченка про наявність в пізніх працях О.Малиновського ознак оволодіння істориком елементами матеріалістичного розуміння історичного процесу, притаманного марксизму [18, 112]. Як доказ наведемо висловлювання вченого з його студій другої половини 20-их рр. Так, в рецензії 1927 р. на книгу іншого відомого представника школи “західноруського права” Ф.Тарановського “Введение в историю славянского права” (1922) він підкреслював, що “право є наслідком соціально-економічних умов” [цит. за: 18, 112]. В 1928 р. у монографічному дослідженні “Революційне радянське звичаєве право” Оникій Олексійович писав: “Відомо, що право утворюється на соціально-економічному ґрунті, що цей самий ґрунт змінюється разом з тим, як зростають творчі сили, а тому змінюється й право, і що юридичні норми, в яких право виявляється за кожної історичної доби, захищають інтереси пануючої в соціально-економічних умовах даної доби класи” [16, 122]. Процес формування “класової” верхівки суспільства з марксистських позицій висвітлено в праці “Стародавній державний лад східних слов’ян та його пізніші зміни. Нариси з історії права” (1929): “Лад політичний є відбиток ладу соціально-економічного, спричиненого через стан господарства. Зародки вирізнення впливової меншости і одного відзначаються вже за первісних часів, ба й тоді за доби збірного господарства та примітивного комунізму існували й мали вагу фактичні різниці... З плином часу, коли виникає приватна власність і класова будова суспільства, вирізнення заможної меншости і пануюча роль цієї меншости неминучі. А разом з тим вирізняється один найзаможніший, який і являється природнім представником і головою цієї меншости, а так само всенької з неволі підпорядкованої йому і визискуваної від нього людности” [17, 32]. Цілком марксистською виглядає й така сентенція в книзі “Радянські поправчо-трудові установи порівнюючи з

буржуазними тюрмами” (1928): ”Злочини повстають через соціальні, в остаточнім підсумку економічні умови” [15, 10].

Не можна з певністю твердити, наскільки ширим і органічним для О.Малиновського був марксистський світогляд. З його щоденникових нотаток відомо, що історик цілком серйозно сприйняв і позитивно оцінював ліберальні перетворення, що відбувались в Радянському Союзі і на Україні в період НЕПу і коренізації [27, 236]. Тому, ймовірно, що його “марксистські” висловлювання – це не стільки данина політичній кон’юктурі, скільки спроба осучаснення історіософського підґрунтя своїх праць за допомогою більш модерної доктрини.

Першим значним дослідженням О. Малиновського взагалі, і в галузі історії права - зокрема, була монографія “Учение о преступлении по Литовскому статуту” (1894)[11]. Ця книга – частина його студентської роботи на тему “Уголовное право Литовского статута в связи с развитием уголовного права вообще”, за яку він отримав золоту медаль Ради університету св.Володимира. Студія була присвячена слабо дослідженому на час її виходу в світ питанню. Оскільки всі три редакції Литовського статуту взаємопов’язані, то вчений розглядає їх зміст спільно, вказуючи щоразу – “чи знаходиться певна постанова в одній, двох чи у всіх трьох редакціях, а в останніх двох випадках – яких видозмін зазнала ця постанова” [11, 1]. Завдяки такому методу О. Малиновському вдалось уникнути повторів, що було б неможливим при окремому розгляді постанов кожної редакції, а також змалювати історичну генезу різних інститутів карного права.

Автор докладно проаналізував зовнішню конструкцію і зміст карних законів Литовського статуту, висвітлив розуміння його укладачами таких понять, як злочин, склад злочину, види злочинів і покарань.

Аналізуючи юридичну майстерність правників ВКЛ, О.Малиновський прийшов до висновку про казуїстичний характер опису злочинної дії в Литовському статуті. “Багатослів’я, часті повторення одних і тих же положень, казуїстичність і (внаслідок цього) неповнота закону”, - такими є, на думку історика, характерні риси Литовського статуту, що свідчить про слабкий розвиток законодавчої техніки кодифікаторів XVI ст. [11, XII].

Найвідомішою монографічною студією О. Малиновського, яка принесла йому репутацію одного з найкращих в Росії дослідників історії права, була “Рада Великого княжества Литовского в связи с Боярской думой древней

России” (1903-1912)[8-10]. Робота є порівняльним дослідженням двох органів влади – Боярської думи Київської Русі та Ради (чи Панів-ради) ВКЛ. Якщо Боярська дума була вже добре вивченою інституцією (студії М. Загоскіна, В. Сергеевича, В. Ключевського), то Рада ВКЛ як спеціальний об’єкт дослідження довгий час не привертала уваги істориків права.

У першій частині книги автор, в основному, повторює висновки, зроблені ще В. Ключевським, про визначне суспільне становище давньоруської аристократії (бояр), що стало підставою її участі у верховній владі [8, 70, 80]. Згідно з поглядами О. Малиновського, наради князів з боярами (тобто Боярська дума), були юридично необхідними для князів, що закріплювалось нормами звичаєвого права. На думку історика, Боярська дума управляла країною поряд з князем і вічем (і тут, як і в інших працях, О. Малиновський підтримував концепцію М. Володимирського-Буданова про тріаду влади в Давній Русі, носіями якої були князь (монархічний елемент), Боярська дума (аристократичний) і віче (демократичний)), проте її роль в здійсненні верховної влади і взаємини з князем і вічем не були сталими, а визначались конкретними умовами певного випадку [8, 103].

Найбільш важливим з погляду наукової новизни, наявності висновків і узагальнень був перший випуск другої частини монографії (1904), присвячений проблемі походження Ради ВКЛ. Тут розглядаються питання про умови утворення ВКЛ, формування аристократії цієї держави та її ролі в процесі генези ВКЛ, нарешті, безпосередньо проблема становлення Ради ВКЛ як інституту влади.

Якщо в часи Давньої Русі структура верховної влади визначалась відносною рівновагою трьох “начал” - монархічного, аристократичного і демократичного, то, на думку О. Малиновського, “ті особливі умови, котрі супроводжували утворення московського та литовсько-руського єдинодержавства, здійснили вплив на особливості державного устрою московського та литовсько-руського: в Москві отримало переважання монархічне начало, в Литві – аристократичне” [9, 1]. Згідно з поглядами О. Малиновського, роль аристократії в управлінні державою у ВКЛ порівняно з її місцем в Давній Русі ще більше зросла через дві причини: через безпосередню участь в процесі утворення ВКЛ “вищих прошарків аристократії – князів і бояр, або панів... як найближчих помічників і співробітників великого князя” і через “вплив на Литву державного ладу сусідніх руських земель, в яких існувала боярська дума, як постійна

установа" [9, 118]. Найвищим органом влади, який виражав інтереси аристократії ВКЛ, була Пани-рада. Пани-раду (як і місцеві сейми та вальний сейм) О. Малиновський вважав інституцією, яка знаходилась у генетичному зв'язку з Боярською думою Давньої Русі: "Найдавніше право аристократії засідати в Боярській думі переходить в пізнішу (литовську) епоху в право приймати участь в місцевих сеймах, з одного боку, та в право засідати в раді і приймати участь у вальних сеймах – з іншого" [9, 21].

Вчений спеціально зупинився на обставинах скликання всіх Рад від 1324 до 1488 рр., однак не вказав точної дати постановня Панів-ради як державного інституту. Його висновки дуже обережні: "Ми не можемо сказати, коли саме з'явилась рада при великому князеві Литовському. Можна, однак, припустити, що це трапилось досить рано", це відбувалось "з непомітною, невловимою поступовістю" [9, 118].

Значна увага в книзі приділена аналізу складу, процедури діяльності і функціям Панів-ради.

Найбільшим за об'ємом з трьох книг монографії О. Малиновського був другий випуск другої частини (1912), присвячений історії Панів-ради впродовж 1492 - 1569 рр. Важливе теоретичне положення цього тому праці вченого - періодизація історії найвищої державної інституції ВКЛ. О. Малиновський запропонував виділяти в історії Панів-ради два етапи – до 1492р. ("період утворення ради") і після 1492р. до 1569р. ("період панування ради") [10, II]. Натомість М. Любавський в праці "Литовско-русский сейм" (М., 1901) поділив історію Панів-ради на три періоди: 1) до 40-их рр. XV ст.; 2) до 40-их рр. XVI ст.; 3) до 1569 р. [18, 101].

О. Малиновський вважав, що початок другого періоду було покладено привілеєм великого князя Олександра 1492 р., який перетворив Пани-раду в найвищий орган влади ВКЛ. В книзі наддокладно розглянуто склад, порядок діяльності і компетенцію Панів-ради в час зеніту її могутності. На думку вченого, поскільки "звичаєве право точністю і визначеністю не володіє", "на питання про організацію і діяльність ради, рівно ж як на питання про її взаємини з великим князем та сеймом не можуть бути дані тверді відповіді. Такий їх характер відповідає історичній дійсності: звичай подає лише загальні, не чітко визначені вказівки на організацію і коло повноважень державних установ, лише загальними, не зовсім визначеними рисами відокремлює межі однієї установи від іншої" [10, III].

В третій книзі своєї монографії О. Малиновський висунув і обґрунтував важливий висновок про те, що джерелом й початком

репрезентативної системи у ВКЛ є Пани-рада. На думку історика права, вальні сейми Литовської держави були лише розширеними засіданнями Панів-ради з участю шляхетства-рицарства зі збереженням керівної ролі на них Панів-ради. Запровадження ж справжньої представницької системи з обранням депутатів від шляхетства починається тільки незадовго до кінця існування ВКЛ як самостійної держави, за Литовським статутом 1566 р. [5, 237; 10, 115-116].

Особливий наголос в книзі зроблено на наслідках зосередження повноти влади в руках литовсько-руської аристократії. Цій проблемі цілком присвячено IV розділ третього тому. Автор вважав, що, оскільки “всі важелі державного управління знаходились в руках панів-ради, тому позитивні і негативні сторони литовсько-руського ладу, світлі і темні сторони литовсько-руської історії повинні бути поставлені передусім на її рахунок” [10, 336].

Виходу першої і третьої книг монографії передувало видання збірника документів (1901)[20] і доповнень до нього (1912)[21], що стосувались історії Панів-ради. Тут вміщено багатий матеріал, почерпнутий укладачем з т. зв. Литовської метрики, а також актових книг тодішнього Київського Центрального архіву. Документи збірника згруповано у чотири частини. У першій зібрано привілеї членам Панів-ради та даровані за участю цієї державної інституції іншим особам. Вони дають можливість з’ясувати склад Панів-ради. Друга частина містить акти про політичну роль найвищого органу влади Литовської держави. До третьої частини включено судові акти, себто постанови найвищого суду в складі великого князя й Панів-ради, а подекуди й самостійні вироки Панів-ради. У четвертій частині подано документи “побутової” історії, що стосуються життя й діяльності членів Панів-ради [20, I; 5, 235]. Збірник містить докладні покажчики: особовий, географічний і предметний.

За дорученням Російської Академії Наук авторитетний історик права М. Владимирський-Буданов в 1914 р. написав рецензію на твори О. Малиновського, присвячені Панам-раді ВКЛ. Попри позначення рецензентом низки недоліків (зокрема, М. Владимирський-Буданов вказав на відсутність точного визначення поняття “аристократія”, недостатню з’ясованість питання походження Панів-ради, необґрунтованість твердження про цілковитий континуїтет між давньоруською Боярською думою та Панами-радою ВКЛ), в цілому він високо оцінив праці Онікія Олексійовича з історії найвищого органу влади

Литовського князівства. При цьому в рецензії акцентовано на важливості як наукових висновків вченого, так і на методологічних перевагах його книг (передовсім, логічній повноті досліджу, відповідності висновків фактам, об'єктивності і виваженості в оцінках) [5, 204-237]. На підставі відгуку М. Владимирського-Буданова цикл студій О. Малиновського з історії Панів-ради було відзначено премією імені Батюшкова Російської академії наук [5, 204].

О. Малиновському належить спроба підготовки узагальнюючого курсу історії “руського” (“русского”) права. Варшавське видання “Лекцій по истории русского права” (1914, 1915) вийшло в двох томах, пізніше автор об'єднав їх в один (Ростов-на-Дону, 1916; перевидання 1918) [7]. Книга була прикладом новаторського синтезу наукового доробку істориків “руського” права, зокрема, представників школи “західноруського права”. Хоча до 20-их рр. ХХ ст. історія українського права ще не виділилась в окремий науковий напрям, проте завдяки дослідникам “західноруського права” (себто права ВКЛ, що було в значній мірі білорусько-українським правом) останнє було визнано складовою частиною “руського” права взагалі. На думку творця найкрупнішої школи істориків українського права в українській історичній науці, визначного вченого, академіка ВУАН М. Василенка, новаторство студії О. Малиновського полягало в тому, що він вперше включив історію “західноруського права” в університетський курс лекцій “руського права” та вперше рівномірно виклав історію всіх галузей права, а не лише державного права [4, III]. Дійсно, в книзі міститься багатий і цікаво поданий матеріал з історії державного, карного, цивільного та судового права, а також інформативний нарис про джерела історії “руського” права.

Вже в “київський” період свого життя О. Малиновський неодноразово наголошував перед науковою громадськістю на потребі якнайшвидшої розробки повного курсу історії українського права як самостійної наукової дисципліни. В 20-ті рр. завдяки дослідженням М. Василенка, М. Слабченка, М. Чубатого, Р. Лашенка та ін. відбувалося становлення цієї ділянки історико-правничої науки. Оникій Олексійович не лише підтримав саму ідею виділення історії українського права в самостійну наукову царину, але й долучився до дискусії з приводу її предмету. На відміну від М. Чубатого, О. Малиновський (як і його колега по роботі у ВУАН Л. Окиншевич) вимагав, щоб курс історії українського права обіймав також чуже право, прийняте або накинене українському народові, й щоб назва

обговорюваної дисципліни була “історія права українського народу”, а не “історія українського права” [13, 13].

Вершиною історико-правничих студій О. Малиновського “київської” доби його наукової діяльності була монографія “Стародавній державний лад східних слов’ян і його пізніші зміни: Нариси з історії права”. Не можна погодитись з С. Михальченком, який вважає розвідку академіка “фактично розширеним по території його дослідженням про Боярську Думу” [18, 101]. Це є самостійна і самодостатня праця, зміст якої виходить далеко за межі тематики його попередніх студій. В ній О.Малиновський запропонував власне уявлення про розвиток державних інституцій східних слов’ян від передкиївської доби до кінця XVI ст. Історик повторив давню ідею школи “західноруського права” про триархічну структуру державного ладу Київської Русі і прослідкував за еволюцією цієї структури в землях-князівствах, які утворилися після її розпаду.

За О. Малиновським, ця еволюція відбувалась наступним чином: у Волинському і Галицькому, пізніше Галицько-Волинському князівствах, у ВКЛ утвердився пріоритет аристократичного елементу влади; у Новгороді Великому – спочатку комбінація аристократичного і демократичного, в якій останній поступово перетворився у “фікцію” внаслідок соціальних суперечностей і зростання ролі боярства, натомість перевагу отримав аристократичний елемент; у Московській державі переміг монархічний лад, який еволюціонував з монархії, обмеженої Боярською думою і Земськими соборами, до абсолютизму, що остаточно утвердився лише на початку XVIII ст.

На узагальнюючу працю академіка відгукнувся досить гострою і критичною рецензією представник історико-правничої школи М.Василенка В. Новицький [19]. В його рецензії поряд з зауваженнями щодо дійсно серйозних вад праці (а це і “штучність” та “трафаретність” концепції О. Малиновського, хибна методологія дослідження, при якій загальні риси державно-правового устрою східного слов’янства докиївських часів і Київської Русі встановлюються способом запозичень “загальних елементів внутрішнього устрою окремих кутків східно-слов’янського простору” і оголошення їх “спільним явищем” без зв’язку з особливостями ладу трьох угруповань східнослов’янської людности, “які намітилися вже в той час – українською, білоруською та великоруською”), міститься низка необґрунтованих закидів (наприклад, закид про повне ігнорування автором української історіографії (в той час як дослідник

декілька разів цитує “Історію України-Руси” М. Грушевського, сперечається з поглядами В. Антоновича на Пани-раду ВКЛ [17, 71]), перебільшення демократизму Новгороду (тоді як О. Малиновський твердить про те, що новгородська демократія вже з XIII ст. занепадала і фактична влада переходила до боярської ради панів [17, 114-116]), ігнорування ваги боярства на Суздальщині (в той час як вчений пише, що московським володарям “доводилося миритися з організованою участю боярства в державному управлінні у формі боярської думи” аж до початку XVIII ст. [17, 151]).

На нашу думку, рецензент не помітив дуже важливого, з огляду на попередні праці О. Малиновського і на утвердження в українській історіографії перших десятиріч XX ст. схеми українського історичного процесу (науково обґрунтованої М. Грушевським), положення книги історика права. В своїй узагальнюючій монографії в питанні початків російської народності і російської держави Оникій Олексійович фактично підтримав погляди, вперше висловлені М. Грушевським в його переломовій в українській історіографії праці “Звичайна схема “русской” історії й справа раціонального укладу історії Східного Слов’янства” (1904). Відповідно до позиції О. Малиновського, великоруська народність “повсталала від змішування слов’янського і фінського елементів” після того, як в 2 пол. XII ст. в часи занепаду Києва і південної Русі “руси” емігрували на схід і північ. Генезу ж Московської держави академік починав з Суздальської (або Ростово-Суздальської) землі, яка була спершу колонією Новгороду Великого, а на початку XII ст. зробилася самостійним князівством. “Суздальська земля було те зернятко, з якого зросла Московська держава”, – констатував О. Малиновський [17, 126-127]. Отже, бачимо, що в останні роки свого життя О. Малиновський прийняв підставову тезу схеми М. Грушевського – необхідність розмежування історії українського народу та форм його державної організації від історії інших східнослов’янських народів і держав. Однак, говорити про повне прийняття моделі М. Грушевського і взагалі про наявність у О. Малиновського якоїсь схеми українського історичного процесу немає достатніх підстав.

Аналіз наукових досліджень О. Малиновського дозволяє зробити висновок про вагомий внесок дослідника у вивчення історії кримінального права ВКЛ та такого інституту влади ВКЛ як Пани-рада. Хоча історіософською підвалиною історико-правничих студій О. Малиновського був позитивізм, а конкретно – історичні погляди відповідали традиційній

парадигмі школи “західноруського права”, в останній період свого життя вчений еволюціонував у напрямку засвоєння окремих елементів марксизму та візії історичного процесу з позиції української, а не російської історіографії.

Джерела та література

1. Академічна юридична думка. – К., 1998. – С. 15, 21, 176-177.
2. Академія наук України. Персональний склад, 1918-1993. – К., 1993. – С. 87.
3. Бондарук Т. Західноруське право: дослідники і дослідження (Київська історико-юридична школа). – К., 2000.
4. Василенко М. Передмова // Праці комісії для виучування історії західно-руського та українського права. – К., 1925. – Вип. I. – С. III-IX.
5. Владимирський-Буданов М. Рада Великого Князівства Литовського // Записки соціально-економічного відділу [УАН]. – К., 1926. – Т. IV. – С. 204-237.
6. Гуцал П., Ткачук М. Історик права // Історичний календар '98. – К., 1997. – С. 325-326.
7. Малиновский И. Лекции по истории русского права. – Ростов-на-Дону, 1918.
8. Малиновский И. Рада Великого княжества Литовского в связи с боярской думой древней России. – Томск, 1903. – Ч. I: Боярская дума древней России.
9. Малиновский И. Рада Великого княжества Литовского в связи с боярской думой древней России. – Томск, 1904. – Ч. II: Рада Великого княжества Литовского. – Вип. I.
10. Малиновский И. Рада Великого княжества Литовского в связи с боярской думой древней России. – Томск, 1912. – Ч. II: Рада Великого княжества Литовского. – Вип. 2 (1492-1569).
11. Малиновский И. Учение о преступлении по Литовскому статуту. – К., 1894.
12. Малиновський О. З щоденників // Вісник НАН України. – 1993. – № 10. – С. 80-94; № 11. – С. 70-84.
13. Малиновський О. Курс історії права українського народу (з приводу “Лекцій по історії українського права” Р.Лашенка, професора Українського Університету в Празі) // Праці комісії для виучування історії західно-руського та українського права. – К., 1927. – Вип. 3. – С. I-13 [окрема відбитка].
14. Малиновський О. Програма й план робіт Комісії для виучування звичаєвого права України при Всеукраїнській Академії Наук // Праці комісії для виучування звичаєвого права України. – К., 1928. – Вип. 3. – С. I-12.
15. Малиновський О. Радянські поправчо-трудові установи порівнюючи з буржуазними тюрмами. – К., 1928.
16. Малиновський О. Революційне радянське звичаєве право // Праці комісії

для виучування звичаєвого права України. – К., 1928. – Вип. 3. – С.114-212.

17. Малиновський О. Стародавній державний лад східніх слов'ян і його пізніші зміни: Нариси з історії права. – К., 1929.

18. Михальченко С. И. Киевская школа в российской историографии (Школа западно-русского права). – М.; Брянск, 1996.

19. Новицький В. [рец. на:] Малиновський О. Стародавній державний лад східніх слов'ян і його пізніші зміни: Нариси з історії права. – К., 1929. // Україна. – 1930. – № 40. – С.143-151.

20. Сборник материалов, относящихся к истории панов-рады Великого княжества Литовского. – Томск, 1901.

21. Сборник материалов, относящихся к истории панов-рады Великого княжества Литовского. Добавление. – Томск, 1912.

22. Усенко І. Малиновський Онікій Олексійович // Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996. – С. 862.

23. Усенко І., Циганкова Е. Академік О.О.Малиновський // Правова держава: Міжвідом. зб. наук. праць. – К., 1992. – Вип. 2-3. – С. 188-200.

24. Усенко І., Циганкова Е. У пошуках історичних коренів сучасності. До 125-річчя від дня народження О. О. Малиновського // Вісник АН України. – 1993. – № 9. – С.74-90.

25. Циганкова Е. Г., Усенко І. Б. О. О. Малиновський // Українська біографістика. – К., 1996. – С.90-93.

26. Шейнфельд М. Б. Историография Сибири (конец XIX – начало XX века). – Красноярск, 1973.

27. Яремчук В. Онікій Малиновський // Острозькі просвітники XVI – XX століть. – Острог, 2000. – С. 228-238.

Vitaliy Yaremchuk

The History of Law in Malynovsky's creative work

In the article the attempt to analyze Onykiy Malynovsky's (1868–1932), the outstanding scientist, the academitian of the National Academy of Ukraine, herriage in the Historical branch of Law is made. The author comes to the conclusion that the researcher's contribution into the Criminal and State Historical investigation in the Great Lithuanian principality is significant.